

अधातामश्चिना मधु भेषजं भिषजा सुते ॥ ५७ ॥

सरस्वती नराशंसेन यज्ञेन सह इन्द्राय इन्द्रार्थमिन्दुं सोमं नग्नं सुराकन्दं च पूर्वाक्तमधात् धृतवती किं च भिषजा अश्चिना भिषजौ अश्चिनौ सुते सोमे ऽभिषुते सति मधु मधुरं भेषजमौषधमधातां धारितवन्तौ अधातामित्येव क्रिया वचनव्यत्ययेन पूर्वार्थे योज्या ॥ ५७ ॥

आजुह्वाना सरस्वतीन्द्रायिन्द्रियाणि वीर्यम् ।

इडाभिरश्चिनाविषं समूर्जं सः रयिं दधुः ॥ ५८ ॥

आहूयते आजुह्वाना अर्थादिन्द्रमाहूयन्ती सरस्वती अश्चिना चेन्द्राय इन्द्रियाणि चक्षुरादीनि संदधुः वीर्यं सामर्थ्यं च दधुः इडाभिः पशुभिः सह इषमन्नं संदधुः पशवो वाऽइति [१. ८. १. १२.] श्रुतिः ऊर्जं दध्यादि रयिं धनं च संदधुः एतानि दडुरित्यर्थः ॥ ५८ ॥

अश्चिना नमुचेः सुतः सोमः शुक्रं परिमुता ।

सरस्वती तमाभरद्वर्हिषेन्द्राय पातवे ॥ ५९ ॥

अश्चिना अश्चिनौ परिमुता सुरया सह सुतमभिषुतं शुक्रं शुद्धममलिनं सोमं नमुचेः असुरात्सकाशात् आहरताम् सरस्वती च तमेव सोमं वर्हिषास्तरणार्थेन सह आभरत् आहरत् किमर्थमिन्द्राय पातवे इन्द्रस्य पानार्थं तुमर्थे तवेप्रत्ययः ॥ ५९ ॥

कवण्यो न व्यचस्वतीरश्चिभ्यां न दुरो दिशः ।

इन्द्रो न रोदसीऽउभे दुहे कामान्सरस्वती ॥ ६० ॥

अस्यामृचि त्रयो नकाराश्चकारार्थाः । अश्चिभ्यां सहिता सरस्वती इन्द्रो न इन्द्रश्च उभे रोदसी द्यावापृथिव्यौ कामान्दुहे दुग्धे द्विकर्मकः द्यावापृथिवीभ्यां सकाशात्कामान्दोग्धि दुरो दिशश्च सकाशात् दोग्धि अकथितं चेति [पा० १. ४. ५१.] द्वारां दिशां रोदसीश्च कर्मत्वम् कीदृश्यो द्वारः कवण्यः कुष निष्कर्षे कुषिताः सहिद्राः तथा व्यचस्वतीः व्यचनं व्यचोऽवकाशः तद्वत्यः ॥ ६० ॥